

inleiding: origine persoonlijkheid

aangeboren- actuele standpunten n/aang- eleerd

Nature VS
nurture

elementen ontwikkelen op aangeboren mogelijkheden
als specifieke aangeboren mogelijkheden

ontwikkelt zich in loop leven

aangeboren mogelijkheden= intelligentie, emoties

specifieke aangeboren mogelijkheden= lenigheid, temperament

nature OF nurture

nature nurture

nativisme empirisme

pedagogisch pessimisme pedagogisch optimisme

genen omgeving

nazisme marxisme

nativisme= ontwikkeling verklaren vanuit biologische uitgangspunten

empirisme= invloed v/h milieu op ontwikkeling kind centraal

pedagogisch pessimisme= hoe onszelf veranderen als alles vastligt bij geboorte

pedagogisch optimisme= opvoeding almachtig, opvoeding+cultuur maken ons tot
wie we zijn

nazisme= rassen biologisch gedetermineerd

marxisme= geboren met zelfde mogelijkheden

nativisme

genotype

aantal predisposities

fenotype

beperkende/stimulerende invloed v/d omgeving

pedagogisch optimisme

klonen

goede genen combinatie hebben

empirisme

enculturatie

gedragpatronen verwerven van eigen cultuur

pedagogisch optimisme

klonen

beter om gewenst gepland te zijn

wetenschappelijk racisme

the bell curve

subjectief

racistisch

observer bias

autisme: koelkastmoeders

convergentietheoriën

- 1) nature EN nurture
- 2) nature VIA nurture
- 3) nature BEPAALT nurture
- 4) nurture BEPAALT nature
- 5) ontwikkelingspsychologie: gevoelige periode(s)
- 6) individuele gevoeligheid
- 7) geboorterangorde

nature EN nurture

adoptie studies

lichaamsgewicht erfelijk bepaald

tweeling studies

monozygote, dizygote

concordantie

verschil tussen monozygote en dizygote

heritabiliteit

gene tot uiting komen, groot/klein

omgeving beïnvloed genen

monozygote= eeneiige tweelingen

dizygote= twee-eiige tweelingen

concordantie= maat voor bijdrage van genetische factoren in variabiliteit in optreden
van kenmerk

nature VIA nurture

heritabiliteit

maat voor variatie, in bepaalde context

probabilistisch

genetisch programma onderhevig aan omgevingsinvloeden

genetica

wisselwerking tussen genen en omgeving

nature BEPAALT nurture (gen-omgeving correlatie)

gen-omgeving correlaties

genen bepalen omgeving

omgeving en genetische effecten

beiden gecorreleerd: passief, reactief/evocatief, actief

passief= omgeving mee bepaald door genetische constitutie van ouders, overgeërfd

reactief/evocatief= gedrag ten dele genetisch bepaald lokt respons uit v/d omgeving, gedeeltelijk versterkt

actief= niche-picking= gedrag waarbij kind bepaalde omgeving uitlokt in overeenstemming met genetische constitutie

nurture BEPAALT nature

evolutietheorie

genetische mutaties

epigenetische factoren

functie gen niet exclusief afhankelijk v/d DNA sequentie

evolutietheorie= genetische factoren omgeving bepalen= invloed van omgevingsfactoren op overerfbare kenmerken

ontwikkelingspsychologie: gevoelige periodes

POTENTIE -> TENDENTIE -> MILIEU -> ACTUALISERING

P= mogelijkheden

T= neiging

M= invloed omgeving

A= potenties ontwikkelen

individuele gevoeligheid

variatie individuele reactiewijze op milieu-invloeden

overlevingsstrategie ontwikkelen

